

Rapport

Undervisningstilsyn med Fortuna Østerbro i skoleåret 23-24

14. september 2023

Sagsnummer
2017-0058095

Dokumentnummer
2017-0058095-70

Tilsynets formål

Tilsynet skal sikre, at den interne skole giver et undervisnings-tilbud, der følger folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelser.

Oplysning om institutionen:

A. Navn, skolekode og overenskomstpart på Dagbehandlingstilbud	
Skolekode: 280 703 Fortuna har siden 1.8.2020 haft rammekontrakt/undervisningsoverenskomst med Københavns Kommune.	
B. Pædagogisk-psykologisk rådgivning og den tværfaglige support:	C. Samarbejdsrelationer med lokale skoler
Københavnske elever betjenes af den sagsansvarlige psykolog fra elevens bopælsområde. Udenbys elever af PPR og Sundhedsplejen i det geografiske område hvor tilbuddet er beliggende	Kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen skal sørge for, at elever, der er henvist til specialundervisning i anbringelsessteder og dagbehandlingstilbud, kan aflægge folkeskolens 9.- og 10.-klassesprøver på en folkeskole, hvor skolens leder har prøveret. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilrettelægge og afholde folkeskolens 9.- og 10.-klasseprøver i anbringelsesstedet eller dagbehandlingstilbuddet. Dette medfører dog ikke, at prøveretten uddelegeres til den interne

Fagligt Center
Visitation og Tilsyn
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

EAN-nummer
5798009386311

www.kk.dk

Send sikker post til:
[Visitation og Tilsyn](#)

	<p>skole. Derfor skal den interne skole samarbejde med den lokale folkeskole om 9.-klasseprøven. Det betyder, at alle formalia omkring prøven skal ske i samarbejde med skolelederen på prøveafholdende folkeskole, da det er denne, der har ansvaret for 9.-klasseprøven. Fortuna benytter sig af prøveretten på Katrinedal skole, og der er et godt samarbejde om afholdelsen af folkeskolens prøver.</p>
D. Institutionsbeskrivelse	
<p>Dagbehandlingsskolen Fortuna har på tilsynsdagen indskrevet 44 elever.</p> <p>På matriklen er der fine fysiske forhold for eleverne.</p> <p>Fortuna tilpasser de sociale og skolefaglige rammer til den enkelte elevs udgangspunkt og behov.</p> <p>Undervisning foregår dog så vidt muligt i fællesskab med andre elever, men klasserne på Fortuna er små, og skolen har en individuel tilgang til hver enkelt elev.</p>	
E. Målgruppebeskrivelse:	
<p>Eleverne på Fortuna er børn og unge med særdeles komplekse psykiske problematikker. Elevernes problematikker gør, at de udvikler sig bedst i et særligt tilrettelagt skoletilbud, hvor behandling prioriteres og vægtes højt.</p> <p>Se evt. mere her.</p> <p>https://www.behandlingsskolerne.dk/skoler/fortuna/</p>	

Personale og undervisning:

A. Beskrivelse af lærere og ledelse
Der er på undervisningstilbuddet Fortuna Østerbro ansat 17 folkeskolelærere. Det ses af oversigten over personalets kompetencer, at det undervisende personales undervisningskompetencer dækker alle folkeskolens fag jf. folkeskolelovens § 5.
Lederens navn og funktion samt primære uddannelse:
Skoleleder på Fortuna Ø er uddannet pædagog og har en diplomuddannelse i ledelse
B. Beskrivelse af undervisningen generelt
Forefindes undervisningsplaner indeholdende undervisningstid og -forløb:
Ja: X   Nej:
Undervises der i fuld fagrække og fuldt timetal:
Ja.
Fritagelser for fag, prøver samt lægeerklæringer ved nedsat undervisningstid:
Skolens ledelse er informeret om reglerne forbundet hermed. Undervisningstiden kan for den enkelte specialundervisningselev kun nedsættes, hvis elevens helbred ifølge lægeerklæring ikke tillader gennemførelse af fuld undervisning, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 3.
Udgiften til disse lægeerklæringer afholdes af skolen, og skal til en hver tid være tilgængelige for tilsynet.
Lægeerklæringer for alle elever i reduceret skema er sendt til tilsynet. Dette drejer sig om fire elever i dette skoleår.
Fritagelse for fag
Fritagelse for et eller flere af folkeskolens fag kan ikke træde i stedet for at give en elev relevant støtte, herunder specialundervisning.

Efter bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan en elev fritages for undervisning i et fag, hvis en elev har usædvanligt store vanskeligheder i et fag, så det ikke skønnes hensigtsmæssigt at give eleven specialundervisning i faget. Reglerne om fritagelse for et eller flere af folkeskolens fag - dog ikke dansk og matematik - tager sigte på de situationer, hvor funktionsvanskeligheder på afgørende måde hindrer eleven i at få udbytte af undervisningen i faget. Eleven skal have anden relevant undervisning i de frigjorte timer.

Inden der træffes beslutning om helt at fritage en elev for et fag, bør indholdet i og målet for elevens læring i faget forsøges tilpasset elevens forudsætninger.

Følgende tre betingelser skal være opfyldt:

- | forældrene skal samtykke til fritagelsen,
- | afgørelsen skal træffes på baggrund af en aktuel pædagogisk-psykologisk vurdering,
- | eleven skal have anden undervisning i stedet for det fag, eleven fritages for.

Fritagelser for fag og prøve skal godkendes af skoleleder på Katrinedal skole.

Alle elever, der undervises i hjemmet, skal have en lægeerklæring, og registreres som syge.

National trivselsmåling:

Fortuna gennemfører den nationale trivselsmåling.

Nationale test:

Fortuna overholder rammerne for gennemførelse af folkeskolens nationale overgangstest.

Folkeskolens 9.-klasseprøver:

Ved folkeskolens prøver maj/juni 2023 havde Fortuna i alt seks elever tilmeldt folkeskolens afgangseksamen FP9. 17 % af eleverne bestod dansk og matematik med karakteren mindst 2 og aflagde i gennemsnit 4,7 ud af de 8 bundne prøver. På Fortuna aflagde ca. 36 % af eleverne alle de bundne prøver samlet set.

Beskrivelse af undervisningsmidler og materialer, herunder it-udstyr:

Fortuna integrerer IT i undervisningen, og ved skolestart får hver elev sin egen arbejdsplads med computer. Klasserne har også iPads til brug i undervisningen. Fortuna har adgang til en lang række digitale læremidler som fx Gylden-dal.dk, Clio-online samt historiefaget, religionsfaget, fysik-kemifaget osv.

C. Indhentet materiale før tilsynsbesøg:

Der er indhentet følgende dokumenter:

- Oversigt over undervisningspersonalet, herunder lærernes linjefagskompetencer
- Oversigt over elever med angivelse af klasse samt skolealder
- Skemaer for klasser/ enkelte elever, der evt. undervises i hjemmet
- Beskrivelse af samarbejde med prøveretsskole
- Eksempler på faglige elevrapporter
- 3 eksempler på meddelelsesbog
- Beskrivelser af valgfag
- Elevskemaer for alle elever
- Timefordelingsplan for skoleåret 2023/24
- Standpunktskarakterer for 8-9 klasses elever
- Lægeerklæringer for elever der ikke følger fuldt skema.

Beskrivelse af forhold for det enkelte barn:

A. Undervisningsstedets notater vedrørende den enkelte

Meddelelsesbog:

Meddelelsesbogen skal have ét fokuseret formål, nemlig at understøtte og kvalificere dialogen mellem elev, forældre og skole om den enkelte elevs faglige og alsidige udvikling, så der er et fælles sigte for elevens læring og trivsel. De fremsendte eksempler vurderes at leve op til dette formål.

B. Magtanvendelse i forbindelse med undervisningen

Hvordan arbejdes der med området:

Fortuna Ø følger Københavns Kommunes vejledning for brugen af magtanvendelser i folkeskolen. Alle indberetninger om magt godkendes af tilsynet. Det vurderes, at Fortuna arbejder kvalificeret med området, og skolen udarbejder afværgestrategier for alle indskrevne elever. Der arbejdes ligeledes med en low arousal-tilgang. Personalet har supervision af tilbuddets psykologer hver uge, hvor der bl.a. gennemgås afværgestrategier. Sagerne bliver arkiveret elektronisk, så det sikres at alle sager behandles jævnlige.

Beskrivelse af tilsynsbesøg:**A. Observationer af undervisningen****Anmeldt tilsyn d. 12.september 2023****KI.08.30-09.15**

Morgensamling og dansk med gruppe 8 (indskolingen). Tre elever og en lærer med undervisningskompetence i danskfaget og en pædagog er til stede ved lektionens start, og de holder et kort morgenmøde ved klassens fællesbord, hvor dagens program gennemgås for eleverne. Det observeres, at dette er visualiseret med piktogrammer på tavlen.

Der benyttes desuden en mindre bærbar tavle, der visualiserer lektionens undervisningsaktiviteter og benævner læringsmålet for lektionen.

Der laves herefter en opvarmningsøvelse på tavlen, som pædagogen faciliterer. Eleverne benævner farlige dyr. Der er ro i klassen i lektionen, og det ses, at eleverne er gode til

at række fingeren op, når de vil byde ind i dialogen. Aktiviteten varer 8 minutter, og styres på tid.

Bagefter ser eleverne et afsnit af Bertil & Bæltetasken, som der efterfølgende tales kort om i plenum.

Der tales om navneord, og eleverne skal spille vendespil, finde navneordene på kortene og skrive navneordene op på et papir. Kl.09.08 gives elever en pause i gården

Lokalet er indrettet med et fællesbord og afskærmede arbejdspladser bagerst i lokalet.

Kl.09.15-10-00

Kristendom med team 1, udskoling.

Der er fire elever i klassen efter oversigten, men på dagen er der kun en elev i klassen.

En lærer med undervisningskompetence i faget gennemgår indledningsvist lektionens program, herunder læringsmålet for lektionen for den tilstedeværende elev. Emnet for dagens lektion er "buddhisme", og der læses en tekst om buddhisme.

Dette foregår i fællesskab, og der tales bl.a. om de fire ædle sandheder etc.

Der ses en kort film om buddhismen som religion, som undervejs pauseres, når der er behov for at tale om forskellige begreber, der kan være svære at forstå, eller når der stilles spørgsmål i teksten.

Det ses, at lektionen følger konceptet for den gode time, Behandlingsskolernes interne undervisningsmodel.

Der bruges en del tid på evalueringsdelen og de tre trin, der er opsat, herunder benævnelse af forskellige fagbegreber

Kl.10.15-11.00

Natur og teknologi i team 6. Melletrinnet.

Fire elever undervises af en lærer med undervisningskompetence i faget, og der er desuden to understøttende

pædagoger til stede. I team 6 følges konceptet for den gode time også, og læreren gennemgår indledningsvist indhold, aktiviteter og læringsmål for lektionen. Dette foregår på en god og tydelig måde, og eleverne fremstår vante med denne undervisningsform. Der sættes også tid på de enkelte aktiviteter i oversigten – ligesom TimeTimeren benyttes.

Der tales om "The Big Bang" og universets start, men det ses, at ikke alle elever er i stand til at deltage i hele lektionen, hvorfor klassen pædagoger hyppigt forlader undervisningen for at følge op på elever, der kortvarigt går til og fra aktiviteten.

Eleverne arbejder efterfølgende med opgaver om Jorden og Månen. Efter 20 minutter gives eleverne en kort pause i gården, hvilket ses at være helt nødvendig. Kl. 10.45 genoptages undervisningen, og to elever deltager aktivt i opgaveløsningen.

Lokalet er indrettet med et fællesbord og afskærmede arbejdspladser.

Kl.11.00-11.45

Engelsk med team 2. Udskolingen.

Der er på dagen blot to elever i klassen, da 4 andre elever er fraværende af forskellige årsager. Teamet undervises af en lærer med undervisningskompetence i engelsk, og det ses, at undervisningens opbygning (den gode time) er sammenlignelig med de foregående teams.

Læreren lægger ud med en kort beskrivelse af, hvad eleverne lavede i forrige lektion, og det observeres, at eleverne er i gang med et emne "Fantasy fiction". Al dialog foregår på engelsk, både den skriftlige og den verbale.

Eleverne arbejder derefter med opgavehæfter om emnet "Villains and heroes", hvor eleverne bl.a. designer deres egen karakter. Stemningen i klassen er stille og rolig, og eleverne arbejder fagligt hele lektionen igennem.

Der tales til allersidst om hvad teamet skal lave næste gang og evalueres på læringsmålene. Målet var: "I can use 3 simple words to describe a hero and a villain".

Dette læringsmål indfries af eleverne uden de store problemer

Undervisningen har været veltilrettelagt i forhold til elevens faglige forudsætninger.

Kl.11.45-12.05

Frokost

Kl.12.05-12.30

Stikbold med team 8

Kl.12.30-13.00

Natur og teknologi med team 7. Melletrinnet.

Teamet undervises af en lærer med undervisningskompetence i faget, og undervisningen følger samme koncept som i de foregående lektioner på dagen. Eleverne er samlet foran klassens fællesbord, og der er 2 elever til stede. Efter en kort repetition af hvad teamet arbejdede med i sidste lektion, oplister læreren de insekter, som eleverne kender på tavlen. Efter denne intro arbejder eleverne med opgaver i deres hæfter. Dette tager ca. 10 minutter.

Som intro til hvad eleverne skal lave i næste N/T lektion, viser læreren en kort film om insektfælder.

Læringsmålene i lektionen er både specifikke og generelle, og er relevante for eleverne.

Kl.13.00-14.45

Tilsynsmøde med Østerbroafdelingens lokale ledelse samt Fortunas chef. Her gennemgås dagens pædagogiske observationer på Fortuna afd. Østerbro. Der tales om undervisningskompetencedækningen af undervisningen, lægeerklæringer m.m. Fortuna beretter, at rekrutteringen af det pædagogiske personale er blevet mere kompleks, og at nye medarbejdere har behov for en stadig mere grundig og god

optræning. Skolens chef orienterer ligeledes om, at der foretages en løbende gennemgang af al elevfravær til pædagogisk brug.

Unmeldt tilsyn d.9.april 2024

Kl. 08.30-09.00

Dansk med indskolingen. (Team 8)

Tre elever undervises af en lærer med undervisningskompetence i faget, og to pædagoger er også til stede. Dagens samlede program er visualiseret på tavlen, og en pædagog gennemgår den i detaljer for eleverne. Dernæst tales der om hvad elever lavede i sidste dansklektion, og det ses generelt, at der undervises efter den gode time-konceptet. Der ses et afsnit af Ramasjangmysteriet, og elever besvarer bagefter spørgsmålene til afsnittet fra DR's hjemmeside. Kl.08.54 må eleverne gå hen på deres plads, og spille iPad

Kl.09.15-10.00

Dansk med team 6 (mellemtrinnet).

Klassens normale dansklærer er fraværende, så det er klassens matematiklærer, der underviser de fire tilstedeværende elever.

Der ses Ultranytt, og det ses, at undervisningen følger skolens didaktiske koncept. Hver elev nævner et ting de kan huske fra udsendelsen efterfølgende, og der foregår en dialog med eleverne om dette. Herefter skiftes der aktivitet til en snak om genretræk i eventyr, og eleverne indgår i denne. Der høres herefter en lydbog om Askepot. Dette tager 12 minutter. Efter lydbogen genbesøges genretrækkene i en lærerstyret dialog. Det ses, at dagens program er visualiseret for eleverne på væggen ved klassens tavle. Afslutningsvist evalueres læringsmålene for lektionen, men ikke alle mål er opnået i lektionen og videreføres derfor til næste lektion.

Kl.10.15-11.00

Matematik med Team7 (mellemtrinnet).

Fire elever undervises af en lærer med undervisningskompetence i faget. To pædagoger er også til stede i undervisningen. Der undervises ud fra en relevant didaktisk model, og emnet er "egenskaber for figurer". Der tales fx trekkanter,

rektangler, parallelogrammer og kvadrater. Der er god ro i aktiviteten, selvom en elev forlader undervisningen tidligt. Kl.10.40 arbejder eleverne i egne materialer, fx Rema eller Matematrix. Undervisningen afsluttes kl.10.55.

11.00-11.45

Engelsk med team 2 (udskolingen)

Tilsynet orienteres om, at to elever er i praktik ude af huset, og der er således seks elever til stede i lektionen ud af 8 mulige. De undervises af en lærer med undervisningskompetence i engelskfaget.

To af eleverne arbejder selvstændigt i et lokale, da de er i gang med forberedelse til folkeskolen afgangseksamen.

De to resterende elever har et emne "America". Læreren udarbejder, i samarbejde med eleverne, en mindmap med eleverne på klassens tavle, og dette foregår på engelsk. Der stilles også spørgsmål til eleverne på engelsk, og eleverne svarer, primært på dansk. Undervisningen omhandler emner, som er ret tæt på eleverne hverdagsviden, og de er derfor godt med i aktiviteten. Lektionen afsluttes til tiden med en evaluering af undervisningen.

Tilsynet:**A. Hvem har foretaget tilsynet**

Navn: Søren Berg

Stilling: Chefkonsulent, tilsynsførende

Kontaktoplysninger:

soeber@kk.dk

Dato for tilsyn: 12. september 2023 og 9.april 2024

B. Helhedsindtryk

Vurderinger:

Jeg finder, at dagbehandlingstilbuddet Fortuna giver et undervisningstilbud, der følger folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelser.

Jeg finder, at Fortuna Østerbro leverer en specialundervisning af en høj kvalitet. De observerede faglærere har fremstået kompetente og den observerede undervisning har været veltilrettelagt for eleverne.

Jeg finder, at de pædagogiske observationer fra begge tilsyn ligner hinanden, hvilket indikerer, at tilbuddet arbejder professionelt.

Jeg finder, at undervisningen i alle tilfælde følger konceptet for Behandlingsskolernes "Den gode time", hvorved strukturen for undervisningen ses at bære en god del af behandlingsdelen også. På trods af et fragilt undervisningsmiljø, hvor eleverne kan have en del verbale udbrud, have brug for at forlade klassen i kortere eller længere perioder eller andre ting, følges skolens stærke didaktiske koncept for undervisning i alle klasser, hvilket giver en god rød tråd gennem skolen. Skolens pædagoger fastholder en god low arousal tilgang til elevernes uro, og er dygtige til at arbejde med de elever, der forlader undervisningen præmaturlt.

Jeg finder afslutningsvist, at Fortunas faglige resultater fra folkeskolens afgangseksamen er gode, målgruppen taget i betragtning.

C. Evt. stillede krav til dagbehandlingstilbuddet, og aftaler mellem tilsynsmyndighed og institution

Ingen

Godkendelse

Dato: 2023 Søren Berg	Skoleleder af dagbehandlingstilbud:
Kommentarer: Tilsynsrapporten bedes underskrevet af skoleleder og returneret til tilsynsførende samt lægges tilgængeligt på skolens hjemmeside senest 14 dage efter modtagelsen. Det er muligt at vedlægge kommentarer til rapporten. Disse evt. kommentarer indarbejdes ikke i rapporten, men vil fremgå som bilag.	